

ganste anderledes føle sig ansvarlige for, hvorledes Skolen virker i Henseende til Opdragelsen, end det kan ventes af unge Mænd, som tidt ere i den Alder, at de ikke kunne antages ubelukkende at have deres Tanker henvendte paa denne vigtige Deel af Skolens Virksomhed. Jeg finder derfor, at det slet ikke er ønskeligt at blive af med alle de ældre Lærere, men derimod vel med de ubuelige, enten de ere gamle eller unge. Naar den Forandring indtræder, at Adjuncterne lønnes af en rund Sum, saa bliver vel deres Stilling forskjellig fra den, de nu indtage, idet de nu lønnes med en bestemt Løn, og altsaa ere pensionsberettigede, men jeg troer dog ikke, at deres Stilling derfor bliver daarlig. Deels vil det nemlig gennem den runde Sum ganste anderledes staae i Ministerens Magt at forbedre den dygtige Lærers Lønning, og deels kan man være overbevist om, at naar en Mand i en lang Arrække har tjent ved Skolen, og efterhaanden er bleven affældig, saa vil der, om han end ikke har Pensionsret, dog altid blive taget et billigt Hensyn til de Tjenester, han har ydet Skolen. Det er ingenlunde vist, at en Mand, fordi han ikke har Pensionsret, ikke skulde faae en Understøttelse, naar Kræfterne tage af, naar man paa den anden Side erkjendte, at han havde ydet en god og væsentlig Tjeneste i den Tid, han havde været ved Skolen. Som sagt, jeg antager ikke, at hele den Sum, der nu anvendes til Pensionering af Adjuncter ved de lærde Skoler, vil blive besparet, idet dog altid en Deel deraf vil blive anvendt til Understøttelser, hvorved ogsaa Staten med langt større Frihed kan tage Hensyn til sin oeconomiske Stilling, end Tilfældet er med Udgifter af Pensioner, hvori Nedsættelse ikke kan skee uden ved en Forandring i Pensionsloven. — Det forekommer mig, at naar dette Forslag under Nr. 7 vedtages, burde der staae en yderligere Bestemmelse i Loven om; at Ansættelsen — om den nu skeer efter 6 Mars eller 3 Mars Constitution — ikke gives af Kongen, men af Ministeren, idet der ellers let kan opstaae en Tvivl om, hvorvidt dog ikke en saadan Mand har Pensionsret, naar han har en af de væsentligste Egenstaber, som i Pensionsloven fordres, nemlig Ansættelse af

Kongen; og naar han tillige lønnes af Staten. Som sagt, der vil kunne opstaae en saadan Tvivl, selv om der i Loven staaer, at naar en Embedsmand lønnes af en rund Sum, skal han ikke have Pension. Det forekommer mig derfor rigtigst, at det bliver aldeles utvetydigt, at en Adjunct, selv om han har faaet den faste Ansættelse, dog ikke har nogen Pensionsret, hvilket vil kunne opnaaes ved til tredie Behandling at optage en Bestemmelse i den af mig antydede Retning. Jeg har imidlertid ikke villet stille noget Endringsforslag herom, men skal ganste henstille det til det ærede Udvalgs Overveelse.

Jeg har endnu kun et Par Ord at sige med Hensyn til Revisionen af Loven. Den derom foreslaaede Bestemmelse forekommer mig at være tilfredsstillende og meget hensigtsmæssig, men jeg har allerede igaar nævnt, at jeg af de Hensyn, som jeg da antydede, fandt det uheldigt at gaae ind paa en ny Lov iaar. Jeg skal tilføie, at dersom jeg, i det Hele taget havde troet, at man nu kunde enkeltigen afgjøre Noget om vore Embedsmænds Lønningsforhold, vilde jeg have stillet Forslag af en anden Bestaaffenhed end den, der have foreligget fra Udvalget og bleve vedtagne igaar, og hvori det forudsættes, at en Mand kan beklæde flere Embeder i Staten. Det forekommer mig, at man især i en Tid som denne, hvor man har en usædvanlig Masse af Candidater til de forskjellige Embeder, saavidt muligt bør lade en Mand beklæde ikkun eet Embede, for at man kan tilfredsstille Ansørgernes Krav og maaskee ogsaa faae Statens Forretninger bedre udførte; thi naar en Mand kun har een Forretning, er det aabenbart, at man kan vente, at han med ganste anderledes ubeelt Opmærksomhed vil henvende sine Tanker derpaa, end naar han har to eller flere Embeder at besørge. Den Paragraph altsaa, som omtaler Accumulation af Embeder, maa jeg ansee det for rigtigst slet ikke at optage i en definitiv Lønningslov, idet jeg tværtimod mener, at der bør optages en Bestemmelse om, at den samme Mand ikke kan beklæde flere Embeder i Statens Tjeneste, især naar det er saadanne Embeder, som hver især give Indtægter, som ere tilstrækkelige til at lønne en Mand, idet man